

sluttede af med nogle mere almindelige Betragtninger, som ogsaa strejfede det aktuelle Industriproblem. Ministeren rettede dog navnlig her sin Kritik eller sit Skyts imod det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, og jeg føler ikke her nogen egentlig Trang til at tage selve Industriproblemet op, saa meget mere som jeg er vidende om, at min Partifælle, det ærede Medlem Hr. Fraenkel vil tage denne Del af Sagen op. Blot vil jeg fremhæve, at ogsaa jeg er en Modstander af den doktrinaire 8 Timers Arbejdsdag, ogsaa jeg er Tilhænger af Kravet om en større Arbejdsintensitet og om Lønninger, der ikke staar i Misforhold til den økonomiske Bæreevne. Men jeg kan ikke indse, hvad alle disse Ting har at gøre med vor Handelspolitik.

Jeg kommer nu endelig til syvende og sidst til noget, for hvilket jeg kan takke den højtærede Landbrugsminister. Det er de sidste ti Linier af Ministerens lange Tale, hvor han fremhæver, at han ikke har tvivlet om, at jeg har handlet i god Mening med de Raad, jeg har tilladt mig at give Landbruget. Jeg vilde have været den højtærede Minister endnu mere taknemmelig, hvis han havde fremhævet dette lige saa ofte, som han indirekte har antydnet det modsatte.

Men ikke blot Taknemmelighed griber mig ved de afsluttende Linier i den højtærede Ministers Tale, jeg føler mig endogsaa fuldkommen enig med ham. Thi absolut enige er vi, naar den højtærede Landbrugsminister beder om, „at man dog i hvert Fald vil lade vor Landbrugs-eksport være i Fred for alle kunstige Eksperimenter“. Det er netop det, jeg ogsaa ønsker, men jeg har rigtignok rettet min Bøn til Udlandet, som jeg egentlig synes er den Part, der laver de værste Eksperimenter med vor Landbrugseksport, og jeg har søgt at efterlyse Midler til at faa denne Bøn opfyldt, hvis den ikke af sig selv skulde blive opfyldt saa glat, som vi kunde ønske det.

Hermed skal jeg da forlade denne Tale, men jeg vil ikke gøre det uden atter at fremhæve, at jeg har ikke søgt den Retning, hvori den højtærede Landbrugsminister ledede Debatten ind, og naar den er ført over i det personlige, har jeg ment at have baade Lov og Ret og Pligt til at svare, thi i den højtærede Landbrugsministers Tale var det personlige og det saglige i den Grad blandet sammen, at jeg ikke kan se andet, end at en Analyse af Fordel for Sagens Klarhed har nød-

vendiggjort de Bemærkninger, jeg her har tilladt mig at fremsætte. Den højtærede Landbrugsministers Tale er blevet betegnet som en stærk Tale — og dog har den ikke kunnet hindre, at det første Ekko, den gav udadtil, var, at Sverige smækkede Døren i for vor Kvægeksport. Den er blevet modtaget med Jubel i vide Kredse — og dog har den ikke kunnet hindre, at Tusinder og atter Tusinder af danske Landmænd i Øjeblikket gør sig selv det Spørgsmaal: Selvfølgelig er vi Frihandelsmænd, men hvorledes kan vi sikre os, og hvorledes kan vi fremme vor Afsætning? Disse Spørgsmaal, som jeg personlig kan vidne om er meget levende indenfor Landbrugets Kredse, kommer baade fra Kvægeopdrættere og Kvægeeksportører, Hesteopdrættere, Kaaldyrkere, Frøavlere og Frugtavlere, korndyrkende Landmænd og mange, mange andre, der maaske endnu ikke selv er direkte ramt, men som dog allerede er begyndt at gøre sig selv Spørgsmaal i Anledning af, hvad der sker, og som selvstændigt tænker over de Problemer, Tiden rejser.

Thi dette er det afgørende, som ikke nok saa mange Taler af den højtærede Landbrugsminister eller af det ærede Medlem Hr. Pinstrup kan afsvække, at der er kommet Bevægelse i det danske Landbrugs Tanker. Bag Hurraraabene for Frihandelen melder den nøgterne Erkendelse sig. Ubevidst eller bevidst arbejder Tankerne sig frem mod den Klarhed, der alene kan sikre den fornuftige Afgørelse, den Klarhed, som jeg med mit Indlæg alene havde til Hensigt at bidrage til at skabe. Det møder en overalt, selvfølgelig ikke mindst i personlige Samtaler med Mænd af den danske Landbostand, men ogsaa i de store officielle Programerklæringer, som vistnok er tænkt som en Hyldest til Frihandelen, men som dog netop viser, hvor nær inde paa Livet det danske Landbrug føler disse Problemer. Jeg henviser saaledes til den Resolution, som blev vedtaget paa de fynske Landboforeningers Delegeretmødet i Odense den 13. og 14. November i Aar. Resolutionen opstiller som 1ste Punkt Kravet: Ingen Toldbeskyttelse eller Eksportpræmie paa Landbrugsprodukter, men umiddelbart efter denne Tilsigelse til Fædrenes Tro kommer saa som Punkt 2 følgende Krav: Fri Adgang til Verdensmarkedet og intet Indgreb i Handel og Omsætning gennem Importregulering eller andre Foranstaltninger. Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at dette Krav om fri Adgang til Verdensmarkedet stilles